

กฎกระทรวง

การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ภารกิจ” หมายความว่า การปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจ ที่สถาบันอุดมศึกษามีอยู่ตามกฎหมาย

“พันธกิจ” หมายความว่า พันธะที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นและประกาศต่อสาธารณะ ตามมาตรา ๒๒ โดยประกอบด้วยเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ ในการปฏิบัติภารกิจ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ตามที่ได้วางไว้

“พันธกิจหลัก” หมายความว่า พันธะที่สถาบันอุดมศึกษา ส่วนราชการหรือส่วนงานภายใน สถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาซึ่งรัฐมนตรีประกาศให้สังกัดตามกฎหมายนี้

หมวด ๑

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดกลุ่ม

ข้อ ๒ ในการประกาศกำหนดให้จัดสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมดหรือบางส่วนออกเป็นกลุ่ม ให้รัฐมนตรีคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมา ของสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย

การประกาศให้สถาบันอุดมศึกษาใดทั้งสถาบันอยู่ในกลุ่มใดตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงศักยภาพ และความพร้อมของคณะวิชาทั้งหมดที่มีอยู่ในสถาบันอุดมศึกษานั้น ในกรณีที่คณะวิชาส่วนใหญ่ ไม่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาซึ่งจะประกาศนั้น รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจดำเนินการตามข้อ ๕ ก่อนได้ และเมื่อคณะวิชาส่วนใหญ่ มีศักยภาพและความพร้อมที่จะอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษานั้น รัฐมนตรีอาจประกาศให้สถาบันอุดมศึกษานั้น

ทั้งสถาบันอยู่ในกลุ่มนั้นได้ และให้ประกาศจัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษานั้นตามข้อ ๕ สิ้นผลลง

ข้อ ๓ ให้จัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่ม ดังต่อไปนี้

- (๑) กลุ่มพัฒนาการวิจัยระดับแนวหน้าของโลก
- (๒) กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม
- (๓) กลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่น
- (๔) กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา
- (๕) กลุ่มผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ
- (๖) กลุ่มอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ข้อ ๔ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดของกระทรวงที่ประสงค์จะเลือกสังกัดกลุ่มตามข้อ ๓ จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องขอความเห็นจากสำนักงานงบประมาณด้วย

ข้อ ๕ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจประกาศกำหนดให้จัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาแห่งใดออกเป็นกลุ่มได้ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพ และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย

ข้อ ๖ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๒ และกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๕ นอกจากต้องปฏิบัติตามภารกิจและพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาแล้วยังต้องปฏิบัติตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของกลุ่มที่ตนสังกัดตามข้อ ๓ ด้วย

ข้อ ๗ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๑) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การวิจัยที่มีคุณภาพระดับสากลและสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติได้ โดยต้อง

(๑) เน้นการวิจัยขั้นสูงและการผลิตนักวิจัย เป็นผู้นำทางความรู้ของประเทศ ในระดับปริญญาเอกหรือหลังปริญญาเอกที่มีวิทยานิพนธ์ หรือผลงานวิจัยระดับนานาชาติในหลายกลุ่มสาขาวิชา

(๒) มุ่งค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎี และข้อค้นพบใหม่เพื่อขยายพรมแดนของความรู้ และสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการที่ลุ่มลึกในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๓) สร้างนวัตกรรมที่มีมูลค่าสูงทางเศรษฐกิจและสังคมจากผลงานวิจัยและองค์ความรู้ขั้นสูง

ข้อ ๘ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๒) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การจัดการการศึกษาเพื่อเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ของประเทศในการพัฒนาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการ โดยต้อง

(๑) สร้างและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์เพื่อสร้างผลงานและพัฒนาผลิตภัณฑ์

(๒) สร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่มูลค่าในภาคการผลิตและบริการ

(๓) ส่งเสริมบทบาทความร่วมมือกับภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อสนับสนุนและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๔) เน้นการเรียนการสอนควบคู่กับการปฏิบัติการจริงเพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการทำงาน

ข้อ ๙ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๓) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และชุมชนที่มีวัตถุประสงค์หรือประโยชน์ร่วมกัน การเป็นแหล่งเรียนรู้ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และการให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยต้อง

(๑) เน้นการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการสร้างศักยภาพให้สถานศึกษา องค์กรในชุมชน และประชาชนมีความเข้มแข็งในการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมในชุมชน

(๒) ผลิตบัณฑิตและเป็นแหล่งพัฒนาศักยภาพบุคลากรในพื้นที่ให้มีจิตสำนึกและความรู้ความสามารถเพื่อเป็นหลักในการขับเคลื่อน พัฒนา และเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่

(๓) ดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชน

(๔) สืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประยุกต์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่า

(๕) ส่งเสริมการสืบทอดและพัฒนาความรู้จากผู้มีภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น

ข้อ ๑๐ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๔) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนาผสานกับหลักวิชาการ โดยต้อง

(๑) มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานหลักศาสนากับหลักวิชาการ

(๒) ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนา ปรับใช้หลักศาสนาให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศตะวันตก

(๓) นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคมโดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ

ข้อ ๑๑ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๓ (๕) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีความสามารถทางวิชาชีพระดับสูง หรือบัณฑิตสาขาจำเพาะตามความต้องการของประเทศในแต่ละขณะ พัฒนาความรู้และนวัตกรรมรวมทั้งถ่ายทอดความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติ โดยต้องเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้

ทักษะ และทัศนคติที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ หรือจรรโลงศิลปะและวัฒนธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และยกระดับสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ข้อ ๑๒ รัฐมนตรีอาจประกาศกำหนดพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับ ยุคสมัยและความต้องการของประเทศอีกได้

ข้อ ๑๓ สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจเลือกสังกัดกลุ่มตามข้อ ๓ ได้ โดยต้องประเมินตนเอง ตามตัวชี้วัดศักยภาพองค์กรและตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มตามที่คณะกรรมการ การอุดมศึกษากำหนด

ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งอย่างน้อยต้องมีผู้แทนของสำนักงาน ปลัดกระทรวงอยู่ด้วย เพื่อประมวลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาและ ทำการประเมินตนเองตามวรรคหนึ่ง

เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาได้รับผลการประเมินตนเองของสถาบันอุดมศึกษา และได้เลือก สังกัดกลุ่มตามข้อ ๓ แล้ว ให้คณะกรรมการตามวรรคสองจัดทำแผนการพัฒนาความเป็นเลิศ ของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ หรือ แผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่น เพื่อการจัดสรรงบประมาณตามมาตรา ๔๕ เพื่อนำเสนอ สภาสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

ข้อ ๑๔ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามข้อ ๑๓ แล้ว ให้เสนอผลการประเมิน ตนเองและแผนการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง ตามความต้องการของประเทศ หรือแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่น ต่อสำนักงานปลัดกระทรวง เพื่อกลั่นกรองให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันและนำเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาต่อไป

ในการกลั่นกรองเรื่องตามวรรคหนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงอาจแต่งตั้งคณะกรรมการ กลั่นกรองการจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักงาน งบประมาณ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพิจารณาให้ความเห็น

ข้อ ๑๕ เมื่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับผลการประเมินตนเองและแผนการพัฒนา ความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการ ของประเทศ หรือแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่นตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาให้ความเห็นในการขอเข้าสังกัดกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และให้สำนักงาน ปลัดกระทรวงส่งความเห็นของคณะกรรมการการอุดมศึกษาไปยังสถาบันอุดมศึกษา

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ให้แจ้งความเห็นนั้นพร้อมเหตุผลต่อสำนักงานปลัดกระทรวงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเสนอความเห็นของคณะกรรมการการอุดมศึกษาและความเห็นของสถาบันอุดมศึกษาตามวรรคสองต่อรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณาประกาศกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๑๖ ให้นำความในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ มาใช้บังคับแก่การจัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๕ ด้วยโดยอนุโลม และให้รัฐมนตรีประกาศให้กลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในกลุ่มดังกล่าว โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ ๑๗ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และการจัดกลุ่มส่วนราชการหรือกลุ่มส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานประมาณและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนา วิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อไป

ข้อ ๑๘ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงจัดให้มีการทบทวนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และการจัดสรรงบประมาณแก่กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา อย่างซ้ำทุกห้าปี เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี ก่อนนำเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๙ สถาบันอุดมศึกษาที่ไม่ได้สังกัดกลุ่มใดตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้ดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา รวมถึงภารกิจ วัตถุประสงค์ และพันธกิจตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษานั้น

หมวด ๒

มาตรการการส่งเสริมและสนับสนุน

ข้อ ๒๐ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนที่รัฐมนตรีจะกำหนดให้แก่กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา มีดังนี้

- (๑) มาตรการทั่วไป
- (๒) มาตรการเพิ่มเติม

ข้อ ๒๑ มาตรการทั่วไป มีดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาระบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา กลไกการเงินและงบประมาณ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือนวัตกรรมอื่น เพื่อให้เป็นไปตามหลักการจัดการอุดมศึกษา และเพื่อให้เกิดธรรมาภิบาล รวมทั้งพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

(๒) พัฒนาระบบการผลิตบัณฑิต กำลังคน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเน้นการร่วมมือกับภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน ในการดำเนินการดังกล่าว

(๓) ปรับปรุงและพัฒนาระบบวิจัยและนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง และส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้ประกอบการ

(๔) สร้างเสริมบุคลากรศักยภาพสูงและส่งเสริมให้บุคลากรดังกล่าวไปทำการเรียนการสอน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมในหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดและให้ได้รับค่าตอบแทน ตลอดจนสามารถนำผลงานมาใช้ในการยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการได้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการนำบุคลากรซึ่งมีประสบการณ์ และมีศักยภาพสูงจากภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชน มาร่วมในการจัดการศึกษา การวิจัย และนวัตกรรม

(๕) ให้บุคลากรนำผลงานที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ไปหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ โดยอาจมีหรือไม่มี การแบ่งผลประโยชน์กับสถาบันอุดมศึกษาที่ต้นสังกัด ตามระเบียบของสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดของตน

ข้อ ๒๒ มาตรการเพิ่มเติม มีดังต่อไปนี้

(๑) ให้ทุนหรือสนับสนุนให้บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศ หรือในหน่วยงานที่มีชื่อเสียงระดับโลกทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัดและให้ได้รับค่าตอบแทน ตลอดจนสามารถนำผลงานมาใช้ในการขอตำแหน่งทางวิชาการได้

(๒) ส่งเสริมการดึงดูดบุคลากรซึ่งมีความสามารถสูงทั้งที่มีหรือไม่มีสัญชาติไทยให้เข้ามาดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรมในประเทศ เป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยและนวัตกรรม โดยมีแรงจูงใจต่าง ๆ และการได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในอัตราที่แข่งขันกับต่างประเทศได้ รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรซึ่งมีหรือไม่มีสัญชาติไทยดำเนินการวิจัยและสร้างนวัตกรรมในต่างประเทศ เพื่อให้ได้งานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ

(๓) ส่งเสริม นิสิต นักศึกษา และบุคลากรที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ ให้ได้รับการพัฒนาความสามารถ โดยมีหน่วยหรือกลไกในการเพาะบ่มความสามารถพิเศษของนิสิต นักศึกษา และบุคลากร รวมถึงมีการให้ทุนสำหรับบุคคลดังกล่าว เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอและเหมาะสม

(๔) มาตรการเฉพาะที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ ๒๓ เมื่อสถาบันอุดมศึกษาใดได้รับการจัดให้สังกัดกลุ่มและได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็นระยะเวลาตามที่รัฐมนตรีกำหนดแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอเหตุผลและความจำเป็นเพื่อขอเปลี่ยนการสังกัดกลุ่มได้ ในการนี้ ให้นำความในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

การประเมินคุณภาพ

ข้อ ๒๔ นอกจากมาตรฐานการอุดมศึกษาทั่วไปที่รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะและความเห็นชอบของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดแล้ว ให้กำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเพื่อประโยชน์ในการประเมินคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายนี้

ข้อ ๒๕ นอกจากการประเมินคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาแล้ว ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประเมินคุณภาพการปฏิบัติตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่กำหนดในข้อ ๒๔ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์การประเมิน วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด

หากสถาบันอุดมศึกษาไม่ผ่านการประเมินตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือแก่สถาบันอุดมศึกษานั้น เพื่อปรับปรุงการดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสองปี โดยอาจมอบหมายให้สำนักงานปลัดกระทรวงสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเพื่อปรับปรุงการดำเนินการก็ได้ หากสถาบันอุดมศึกษานั้นไม่สามารถปรับปรุงได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีต่อไป

หมวด ๔

การปฏิรูประบบควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๒๖ รัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการอุดมศึกษาอาจเสนอให้สภานโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อปฏิรูประบบควบคุมและกำกับดูแลของส่วนราชการที่มีหน้าที่ควบคุมและกำกับดูแล เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถบรรลุพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่ตนสังกัดในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิรูปการบริหารงานบุคคล โดยส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถขอรับงบประมาณสนับสนุนพิเศษสำหรับให้ทุนพัฒนาคณาจารย์และนักวิจัย การจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญพิเศษจากต่างประเทศ

โดยสามารถเบิกจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในอัตราพิเศษได้ และการใช้บุคลากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม และภาคเอกชน รวมทั้งส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพของผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการและนักวิจัยให้ทัดเทียมกับผู้ดำรงตำแหน่งอำนวยการและบริหาร ทั้งค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นในตำแหน่ง

(๒) ปฏิรูปเพื่อการส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ โดยส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบข้อมูลด้านวิจัยและนวัตกรรมเพื่อให้เอกชนนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ และเปิดโอกาสให้คณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาและมีสิทธิใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อประกอบกิจการเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์โดยมีหรือไม่มีค่าตอบแทน รวมทั้งเป็นผู้จัดการของกิจการใหม่นั้น

(๓) ปฏิรูปการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ โดยเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกายกเว้นมิให้นำกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมาใช้บังคับหรือให้สถาบันอุดมศึกษาออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นใช้เอง และให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่เกิดจากการใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งเสนอมาตรการให้ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการที่ใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลและอากรต่าง ๆ

(๔) ปฏิรูปการลงทุนและการร่วมลงทุน โดยให้สถาบันอุดมศึกษาลงทุนจัดตั้งนิติบุคคลหรือร่วมลงทุนกับผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมหรือบุคคลอื่นซึ่งนำผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

(๕) ปฏิรูปเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีนิติสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างประเทศหรือหน่วยงานภาคเอกชนต้องมีข้อตกลงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้สถาบันอุดมศึกษาจัดบุคลากรเพื่อร่วมในโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีนั้น

(๖) ปฏิรูปด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของสภานโยบายกำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดระยะเวลาในการส่งเสริมไว้ด้วยก็ได้

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบการปฏิรูปตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ เพื่อลดหรือเลิกข้อจำกัดต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปตามวรรคหนึ่ง และดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้การปฏิรูปตามวรรคหนึ่งบรรลุผล โดยรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบตามระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๒๗ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแจ้งมาตรการส่งเสริมสนับสนุนตามข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ และการปฏิรูประบบควบคุมและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๒๖ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

หมวด ๕

การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา

ข้อ ๒๘ การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการประกาศจัดกลุ่มตามข้อ ๒ ต้องจัดสรรให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและผลการประเมินคุณภาพตามข้อ ๒๕

การขอรับการจัดสรรงบประมาณตามวรรคหนึ่ง สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอโครงการตามแผนการพัฒนาคือเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา แผนการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ หรือแผนพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาด้านอื่นตามข้อ ๑๓ ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบ แล้วเสนอให้รัฐมนตรีพิจารณาให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาและคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษานั้นเป็นพิเศษ

สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามวรรคสอง ต้องทำข้อตกลงการพัฒนาการอุดมศึกษากับสำนักงานปลัดกระทรวง โดยสำนักงานปลัดกระทรวงอาจกำหนดเงื่อนไขและตัวชี้วัดให้สถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติได้

ให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับแก่การเสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อใช้ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรมของสถาบันอุดมศึกษาด้วย โดยให้ทำคำรับรองการปฏิบัติตามเงื่อนไขการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ข้อ ๒๙ สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอโครงการเพื่อขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบแล้วเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ให้นำความในข้อ ๒๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

การติดตามผลสัมฤทธิ์

ข้อ ๓๐ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงจัดให้มีการติดตามผลสัมฤทธิ์ของการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและผลสัมฤทธิ์ของมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และการจัดสรรงบประมาณตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา และให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการอุดมศึกษาเพื่อเสนอรัฐมนตรีต่อไปทุกปีงบประมาณ

เพื่อลดภาระของสถาบันอุดมศึกษาเนื่องจากการประเมิน ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงต้องใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินคุณภาพตามข้อ ๒๕ หรือข้อมูลที่ได้จากการประเมินอื่นมาใช้ประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ การขอข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มเติมต้องไม่ซ้ำซ้อนกับข้อมูลในการประเมินอื่น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

เอนก เหล่าธรรมทัศน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้การจัดสถาบันอุดมศึกษาเป็นกลุ่มและการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้การพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ รวมทั้งการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้